

D E C I Z I E

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței judecătorești:	Tatiana Vieru
Judecători:	Iuliana Oprea
	Oleg Sternioală
	Mariana Pitic
	Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Consam”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de administratorul insolvenței a Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” în proces de insolvență, Bunescu Oleg către Societatea pe Acțiuni „Consam” privind validarea popririi,

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 21 august 2017, prin care fost admisă cererea de validare a popririi depusă de către administratorul insolvenței a Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” în proces de insolvență, Bunescu Oleg

c o n s t a ț ă :

La 14 iulie 2016, debitorul Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de întreprinderea fondată, invocând incapacitatea de plată a acesteia. Concomitent, a solicitat aplicarea măsurilor de asigurare conform art. 24 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2016, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale”, iar în vederea asigurării prompte a pricinii și pentru a parveni modificarea stării în care se aflau bunurile debitorului în perioada de pînă la intentarea procesului de insolvență au fost aplicate măsuri de asigurare, inclusiv fiind numit în calitate de administrator provizoriu al debitorului Lirt Ana.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2016 a fost admisă cererea introductivă. S-a constatat insolvabilitatea debitorului Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale”, fiind numit în calitate de administrator al procedurii de insolvabilitate – Oleg Bunescu.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2017 cauza a fost strămutată la o altă instanță egală în grad, și anume la Curtea de Apel Bălți.

La 12 ianuarie 2017 administratorul insolvabilității Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” – Oleg Bunescu a depus cerere împotriva terțului poprit Societatea pe Acțiuni „Consam” privind validarea popririi.

În motivarea acțiunii a indicat că, potrivit analizei activității economico-financiare și a documentelor Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” s-a constatat că, Societatea pe Acțiuni „Consam” dispune de o datorie față de debitor în sumă de 808 382 lei, care s-a format în temeiul relațiilor contractuale încheiate între Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” și Societatea pe Acțiuni „Consam”.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 21 august 2017, a fost admisă cererea de validare a popririi depusă de către administratorul insolvabilității a Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” în proces de insolvabilitate, Bunescu Oleg. S-a validat poprirea și s-a încasat de la terțul poprit Societatea pe Acțiuni „Consam” în beneficiul debitorului Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” datoria în mărime de 808 382 lei și taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 2425 lei.

La 04 septembrie 2017, Societatea pe Acțiuni „Consam” a declarat recurs nemotivat împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 21 august 2017.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 octombrie 2017 a fost restituit recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Consam”, pe motiv că nu întrunea condițiile art.437 Cod de Procedură Civilă, acesta fiind depus fără dovada achitării taxei de stat în mărime de 12 126 lei.

La 26 octombrie 2017, Societatea pe Acțiuni „Consam” a depus recurs motivat împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 21 august 2017 solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral cererea de validare a popririi, ca nefondată, cu anexarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 12 126 lei (f.d.5 vol.II).

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de insolvabilitate a interpretat eronat Legea insolvabilității, efectuând o interpretare extensivă defavorabilă, aplicând prin analogie Legea insolvabilității și a aplicat o lege ce nu trebuia a fi aplicată, soluționând astfel greșit conflictul între norme cuprinse în acte normative diferite.

Susține că, soluționarea greșită a pricinii s-a produs ca rezultat al încălcării continue a procedurii de administrare a probelor în procesul de insolvabilitate, ce au fost puse la baza adoptării actelor de dispoziție în cadrul procesului, dar mai mult la limitarea totală în drepturile procedurale a Societății pe Acțiuni „Consam”.

Opinează că, acțiunile defectuoase ale instanței pot fi remediate doar prin anularea actului contestat, deoarece pricina a fost examinată fără o analiză și o apreciere a probelor în ansamblu, rezumându-se doar la argumentele invocate de debitor.

Afirmă că, instanța de insolvență nu a soluționat probele Societății pe Acțiuni „Consam”, care, în opinia recurente, sunt importante pentru examinarea corectă a pricinii. Iar, formulările expuse în actele judecătorești nu corespund exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătatea, claritate, necondiționalitate, transparență, accesibilitate, precizie și logică.

În conținutul acestora nu sunt indicate circumstanțele de fapt și raporturile de drept ce se consideră a fi constatate și nu sunt expuse circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea pricinii, deoarece nu au fost examinate multilateral complet și cu elucidarea acestora prin prisma probelor.

Indică că, la baza hotărârii, instanța de insolvență a pus ca probă pertinentă ce ar confirma executarea obligațiilor contractuale de către Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” actul de verificare, însă fără a lua în considerație faptul că valabilitatea acestui act de verificare al decontărilor reciproce, trebuie să fie confirmat prin semnătura bilaterală.

La 27 octombrie 2017, Societatea pe Acțiuni „Consam” a declarat recurs suplimentar, totodată, menționând că consideră recursul declarat în termen (f.d.6 vol.II).

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ Lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Consam” ca fiind tardiv, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art.8 alin.(1) al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele pricinii se constată cu certitudine că, la 12 ianuarie 2017, Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” a înaintat cerere împotriva terțului poprit Societatea pe Acțiuni „Consam” solicitând validarea popririi și încasarea datoriei în sumă de 808 382 lei, ce reiese din neexecutarea obligațiilor contractuale.(Vol. I, f.d.2-5).

Hotărârea Curții de Apel Bălți prin care a fost admisă cererea de validare a popririi depusă de către administratorul insolvenței a Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” în proces de insolvență, Bunescu Oleg, s-a validat poprirea și s-a încasat de la terțul poprit

Societatea pe Acțiuni „Consam” în beneficiul debitorului Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” datorie în mărime de 808 382 lei și taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 2425 lei, a fost pronunțată la data de 21 august 2017 (Vol. I, f.d.183-186).

La 26 octombrie 2017, Societatea pe Acțiuni „Consam” a depus recurs motivat împotriva hotărârii din 21 august 2017 a Curții de Apel Bălți, totodată fiind anexată și dovada achitării taxei de stat în mărime de 12 126 lei (Vol.II, f.d.1-4).

Ulterior, la 27 februarie 2017, a depus un recurs suplimentar prin care a invocat că a depus recurs nemotivat asupra hotărârii contestate la data de 04 septembrie 2017 la Curtea de Apel Bălți (Vol.II, f.d.6-9). Ca urmare consideră că, recursul declarat este depus în termen.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție verificând circumstanțele pricinii în raport cu probele anexate la dosar, consideră oportun speței date, de a reitera prevederile art.8 al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În contextul normelor precitate, Colegiul precizează că termenul de recurs împotriva hotărârii instanței de insolvență din 21 august 2017 este de 15 zile și a început să curgă la 22 august 2017. Astfel, recurentul urma să depună cererea de recurs până la data de 05 septembrie 2017(inclusiv).

La acest capitol, Colegiul reține că rezultând din materialele pricinii recurenta Societatea pe Acțiuni „Consam” a cunoscut despre ședința de judecată stabilită pentru data de 21 august 2017, în cadrul căreia a fost și adoptată hotărârea prin care a fost admisă cererea de validare a popririi depusă de către administratorul insolvenței a Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” în proces de insolvență, Bunescu Oleg, s-a validat poprirea și s-a încasat de la terțul poprit Societatea pe Acțiuni „Consam” în beneficiul debitorului Întreprinderea de Stat „Serviciul Asistență Benefeciari a Obiectelor Sociale” datorie în mărime de 808 382 lei și taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 2425 lei, fapt confirmat prin procesul verbal al ședințelor de judecată (f.d.175-178 vol.I).

Or, recursul nemotivat declarat de Societatea pe Acțiuni „Consam” la 04 septembrie 2017, a fost restituit prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 octombrie 2017, pe motiv că, nu întrunea condițiile art.437 Cod de Procedură Civilă, acesta fiind depus fără a fi anexată dovada achitării taxei de stat în mărime de 12 126 lei.

Ca urmare, recursul restituit se consideră nedepus și nu produce efectele pretinse în recursul depus la 26 octombrie 2017 și cel din 27 octombrie 2017, astfel acesta nu poate fi considerat ca depus în termen.

Mai mult ca atât, instanța de recurs remarcă faptul că, recursul nemotivat declarat de Societatea pe Acțiuni „Consam” la 04 septembrie 2017 a fost depus la Curtea de Apel Bălți, pe când conform art.436 alin.(2) Cod de Procedură Civilă, recurentul depune recursul la Curtea Supremă de Justiție, însoțit de atâtea copii câți participanți la proces sunt, plătind taxă de stat în cazurile prevăzute de lege.

În această ordine de idei Colegiul remarcă că, Societatea pe Acțiuni „Consam” la depunerea cererii de recurs urma să fie mai diligent, or, legea nu prevede posibilitatea repunerii în termen a unui recurs a căror vicii puteau și urmau a fi prevăzute de recurent, iar lipsa de diligență nu constituie temei de repunere în termen procesual.

În concluzie, Colegiul conchide că acțiunile recurente nu constituie decât o eludare a acesteia de a-și realiza drepturile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Însă, recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Tot în acest context se remarcă faptul că, art.434 alin.(2) Cod de Procedură Civilă, stipulează că, termenul de depunerea recursului este termen de decădere și nu poate fi repus.

Colegiul reiterează că recursul împotriva hotărârii din 21 august 2017 a instanței de insolvență, a cărui termen de contestare curge de la pronunțarea acesteia, conform art. 8 al Legii insolvenței, a fost depus doar la 26 octombrie 2017, adică cu încălcarea termenului legal de contestare.

În circumstanțele expuse, argumentele expuse în recurs nu pot fi examinate sub aspectul temeiniciei actului de dispoziție contestat, în condițiile când recurentul a omis termenul legal de contestarea a acestuia. CtEDO, într-o practică constantă, stabilește că participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ urmărind cu diligență derularea procesului său.

Or, fiind persoană interesată în examinarea acestei cauze, urma să întreprindă toate măsurile necesare în vederea contestării în termen a hotărârilor instanței de apel.

Instanța de recurs remarcă că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Mai mult de atât, Colegiul menționează că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CEDO.

Astfel, instanța de recurs concluzionează că recursul declarat la 26 octombrie 2017 de către Societatea pe Acțiuni „Consam” împotriva hotărârii din 21 august 2017 a Curții de Apel Bălți, este unul tardiv, deoarece este declarat în afara termenului legal.

Subsidiar celor relatate instanța de recurs consideră neîntemeiată cererea privind suspendarea hotărârii Curții de Apel Bălți din 21 august 2017, depusă la data de 08 decembrie 2017, deoarece au decăzut temeiurile suspendării fiind depusă o cauțiune de către recurent întru asigurarea executării hotărârii judecătorești, acest fapt este confirmat prin certificatul eliberat de executorul judecătoresc la 07 decembrie 2017. Anularea sechestrelor de pe conturile bancare este posibilă de efectuat de însuși executorul judecătoresc fără a fi nevoie de o atare suspendare.

În contextul celor menționate, dat fiind faptul că Societatea pe Acțiuni „Consam” a declarat recurs împotriva hotărârii din 21 august 2017 a Curții de Apel Bălți în afara termenului legal și nu a justificat omiterea acestuia, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Consam” împotriva hotărârii din 21 august 2017 a Curții de Apel Bălți, ca fiind tardiv.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Consam” împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 21 august 2017, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de administratorul insolvenței a Întreprinderii de Stat,, Serviciul Asistență Beneficiari a Obiectelor Sociale” în proces de insolvență, Bunescu Oleg către Societatea pe Acțiuni „Consam” privind validarea poprii, ca depus în afara termenului de declarare a recursului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător
Judecători:

Tatiana Vieru

Iuliana Oprea

Oleg Sternioală

Mariana Pitic

Nicolae Craiu